

Yeniden kuracağız!

Orduların yalnızca cenaze kaldırmaya yaradığı günlerden geçiyoruz. İtalya'daki görüntüler İsmail Kadare'nin *Ölü Ordunun Generali* romanındaki sahneleri çağrıştırıyor. İnsanlık çevre, iklim değişikliği vb. bir noktadan darbe beklerken 'görünmez' bir varlık yaşamlarımızı altüst ediverdi. Dünyaya düzen veren güçlerin çaresizliği dökülüverdi ortalığa. Şimdi ne güçlü orduları, ne dehşet silahları ne de dünyaya nizam vermek için kullandıkları beyinleri işe yarıyor.

Karanlık Çağ denilen ancak içinde insanlığın ilerlemesinin tohumlarını besleyen Ortaçağa dönülecek vb. distopyaları dikkate almadan geleceği nasıl kuracağımızı düşünmek daha anlamlı geliyor şu günlerde. Zihinsel gücümüzün elindeki en iyi araç ise özeleştirir. Örneğin, yaşamın bir proje olmadığını anlamak zorundayız. Yaşamın bütün alanları projeye indirgenirken, her bir parçanın bir diğeri ile ilintisinin ve bir diğerini bütünleyiciliğinin iskalandığını görmek zorundayız. Ya da elindeki plastik kartla **öğretilmiş tüketiciliğini** tatmin için sorumsuzca harcayıp tüketirken sömürüldüğünün bilincinde olmayan beyaz yakalının bir gün o kartı neden dezenfekte etmek zorunda kaldığının yanıtını bulması gerekiyor. Bütün sistemi, yönetim biçimlerini, ilişkileri, modelleri, bireysel yaşamlarımızı eleştirenin ince süzgecinden geçireceğiz. Bu konuda şu günlerde ne ad verilip, nasıl davranılacağı bilinmeyen 65 yaş üstü kuşağının devlet aygıtıyla geçmişte öncelikle güvensizlik ve 'değiştirme ve dönüştürme' üzerine kurulu deneyimlerini özgüvenle tartışmaya açmaları özel bir değer taşıyabilir.

Evrensel bilginin çıktıkları üstüne kat kat patent kilidi vurarak bilim ve teknolojiyi pazara dökmenin şehvetine kapılan ideoloji, buna uygun olarak geliştirdiği dil ve kavramlarla bilimi, entelektüel düşüncüyü toplumdan koparıp insanı özne olmaktan çıkarttı. Ezberleri bozma adına "entelektüel derinlik kaybolunca önüne gelen[in] suya atladığı" bir ortamda bilinen bütün kavramların bağlamından kopartılmasıyla istenilen dünya düzeninin önündeki düşünsel engeller de ortadan kaldırılmış oldu. Bu bağlamda Metin Durgut hocam şöyle diyor "Mesele, henüz baş edemeyeceğimiz ölçeklerde yeni dünya iddialarında bulunulması. Eski kurumlarla yeni dünyaları inşa etmek aslında tarihte örnekleri olan bir merak. Küresel sistemlerde para, enformasyon veya mal dolanabilir ama büyük ölçekli yapıların istikrarı meseleleri ile baş edecek becerilerimiz henüz yok. Bu yapılarda değişim kaosun kıyısında baş gösterdiğinde öğrenme ve yaratıcılık belirsizlikte

yitirilir. Durum çok ciddi ama bu sınavdan da çıkacağız. Kent halkı ve yerel kurumların önemli roller üstleneceği bir dünya geliyor diyorum. Kentler akıl ve ahlak için özgürlük isteyecekler, öyle olmalı. Bunu doğrudan demokrasinin örneklerini bularak isteyecekler.”

Her karanlık dönem içinde, bu karanlıktan çıkmak için akıl yürüten ve eyleme geçen insanları da barındırır. Çıkışın süresi ve tahribatın büyüklüğü konusunda bir kestirimde bulunmak güç olsa da akıl ve vicdan sahibi bu insanlar ulusal sınırları da aşacak biçimde oluşturacakları ağıyapılarla aklın, bilimin, geçmiş deneyimlerin ve bugün yaşananlardan çıkartılan derslerin sağladığı olanaklarla **eşitlik ve özgürlük** talepleri üzerinden yeni bir dünya kuracaklardır. Teleskobun ucundan makro evreni, mikroskobun ucundan mikro evreni incelerken edinecekleri bilgiler bu yolda yine en büyük zenginlikleri olacaktır.

Distopyalara kulak tıkarken ütopyalarımızı dayandıracığımız ekonomik ve toplumsal önermelerimizi dayanışma ile yeniden oluşturacağız. Yarının vicdanını oluşturma eylemimiz umudumuzu besleyen en temel kaynağımız olacaktır. Bu kaynak umutlarımızı yaşama geçirecek enerjiyi üretecektir.

Distopyaya prim vermeden yeniden kuracağız!

***Cumhuriyetimizin 100. Yılı bu ülkenin bir ferdi olarak yaşamak bir ayrıcalıktır.
Bu ayrıcalığın mutluluğu ile Yaşasın Cumhuriyet!***